

[Ministeren for Grønland.]

anvendt i praksis, og den giver oplysning om retsmyndighedernes og befolkningens syn på loven og dens muligheder. På dette grundlag gøres der i rapporten status over, om de mål, man satte sig med kriminalloven, er nået, og om de forudsætninger, loven hvilede på, har ændret sig siden lovens ikrafttræden i 1954.

Idet jeg i øvrigt henviser til rapporten, som er omdelt til de ærede medlemmer, skal her ganske kort bemærkes, at nogle af de vigtigste af lovens formål synes at være opfyldt, nemlig at give myndighederne klare retningslinjer at arbejde med i retshåndhævelsen og at skabe retlig ligestilling mellem grønlændere og danske i Grønland i overensstemmelse med de principper, der er nedlagt i Grønlandskommissionens betænkning.

Et andet vigtigt mål, man satte sig i loven, var at videreføre den på gammel grønlandsk tradition hvilende retspraksis, hvorefter lovovertrædere undergives individualiserende behandling og i mindst muligt omfang udelukkes fra deltagelse i normalt samfundsliv. Kriminalloven byggede herved på den forudsætning, at retsmyndighederne i det lille, isolerede grønlandske samfund har nøje kendskab til og kontakt med befolkningen, og at det ville være muligt at finde frem til passende anbringelsessteder for kriminelle og egnede personer, der vil påtage sig at føre tilsyn med lovovertrædere. Den stærke udvikling i kulturel, social og økonomisk henseende, som har fundet sted i Grønland i disse år, har imidlertid — som det påvises i rapporten — medført, at disse forudsætninger i nogen grad har ændret sig. Udviklingen henimod et mere industrialiseret samfund har ført til en øget kontakt med omverdenen, og der har delvis som følge af den ændrede samfundsstruktur vist sig stigende vanskeligheder ved at gennemføre visse af kriminallovens foranstaltninger i praksis.

Jeg må dog være enig med samfundsforskningsudvalget i, at disse forhold ikke bør føre til, at man nu indfører den danske straffelov med dertil hørende institutioner i Grønland. For det første vil det være en meget bekostelig sag at opføre egentlige fængselsinstitutioner i Grønland efter dansk mønster, og jeg tror ikke, at sådanne

institutioner vil passe ind i det grønlandske samfund. For det andet er der hverken fra retsmyndighederne eller befolkningens side udtrykt ønske om indførelse af den danske straffelov. Tværtimod er der fra så godt som alle sider givet udtryk for tilfredshed med kriminallovens principper og system, omend der har rejst sig kritik over de manglende muligheder for at føre de mere indgribende foranstaltninger, navnlig tvangsarbejde og tvangsuddannelse, ud i livet i overensstemmelse med lovens ord.

Den foreslåede revision af kriminalloven er i det væsentlige begrundet i de ændringer i den danske straffelov, som gennemførtes ved lov nr. 163 af 31. maj 1961. Det er her navnlig de nye bestemmelser om betingede domme, der har givet anledning til overvejelser, fordi straffelovens regler om fastsættelse af vilkår i forbindelse med betinget dom i betydelig grad har nærmet straffeloven og kriminalloven til hinanden. Der er ved de nye regler i et videre omfang givet de danske domstole større muligheder for at anvende forsorgsprægede foranstaltninger af forskellig art over for lovovertrædere, end kriminalloven giver adgang til. Der synes derfor at være grund til at bringe kriminallovens foranstaltningsregler på linje med straffelovens bestemmelser i denne henseende, hvorved man opnår dels at gøre foranstaltningssystemet mere smidigt, dels at komme et skridt nærmere mod retsenhed mellem Grønland og den øvrige del af riget.

I øvrigt må det bemærkes, at de lovændringer, der her er bragt i forslag, er forholdsvis beskedne, idet de foreliggende samfundsvidenskabelige undersøgelser som nævnt ikke giver støtte for at antage, at principperne i kriminalloven bør ændres. Vanskelighederne ved at gennemføre de mere indgribende af lovens foranstaltninger vil formentlig kun i ringe grad kunne afhjælpes ved ændringer af loven, såfremt man i øvrigt ønsker at bevare det gældende system.

Derimod kan der være grund til at overveje, hvad der ad administrativ vej kan gøres for at forbedre mulighederne for at finde frem til passende anbringelsessteder og tilsynsførende for domfældte personer. Jeg er i denne forbindelse opmærksom på de forslag, der er fremsat af samfunds-